

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIB-348/11-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Střední průmyslová škola, Jedovnice, Na Větráku 463
Sídlo:	Na Větráku 463, 679 06 Jedovnice
IČ:	62 073 087
Identifikátor:	600 171 841
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Romanou Pernicovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti:	Na Větráku 463, Jedovnice
Termín inspekční činnosti:	22. – 24. březen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Střední průmyslová škola, Jedovnice, Na Větráku 463 (dále jen „škola“) vykonává činnost střední školy, školní jídelny a domova mládeže. K 30. září 2010 se ve škole vzdělávalo 267 žáků, což je 46,62 % z nejvyššího povoleného počtu žáků. Během posledních let výrazně klesl počet žáků – o 32 %. (V roce 2008 392 žáků, v roce 2009 324 a v roce 2010 to bylo 267 žáků).

Žáci se vzdělávají v 11 třídách, z nichž 2 jsou dvouoborové.

Výuka je v školním roce 2010/2011 realizována v těchto oborech v denní formě vzdělávání:

18-20-M/01 Informační technologie

23-41-M/001 Strojírenství (dobíhající obor)

23-41-M/01 Strojírenství

26-47-M/002 Elektronické počítačové systémy (dobíhající obor)

78-42-M/001 Technické lyceum (dobíhající obor)

Obor 78-42-M/01 Technické lyceum uvedený v rejstříku škol a školských zařízení není již druhým rokem realizován. Zřizovatel pro tento obor nepovolil přijímání žáků do 1. ročníku. Z tohoto důvodu škola nemá zpracovaný ani školní vzdělávací program (ŠVP).

Vzdělávání probíhá ve škole, která stojí v okrajové části městyse Jedovnice. Areál tvoří několik budov, z nichž některé jsou pro zvýšení komfortu žáků i učitelů propojeny spojovacími chodbami. Součástí objektu jsou prostory pro teoretickou i praktickou výuku, domov mládeže a školní jídelna. Pro výuku tělesné výchovy slouží moderní sportovní hala a pro další sportovní vyžití vybavená posilovna. Škola disponuje knihovnou a postupně usiluje o doplňování a modernizaci didaktické techniky.

Za poslední období byla vybudována nová laboratoř fyziky a chemie, učebna pro elektrotechnická měření a moderně vybavená učebna elektrotechniky a automatizace. Čtyři odborné učebny výpočetní techniky jsou vybaveny odpovídající technikou. Učebna CNC s obráběcími centry včetně odpovídajícího softwaru a přilehlé učebny operačních systémů CAD – CAM splňují nejnáročnější požadavky na moderní technologické přístupy při strojním obrábění materiálu.

Žáci a zaměstnanci se mohou stravovat ve školní jídelně s kapacitou 450 strážníků, která je využívána v průměru na 52 %.

Škola nabízí žákům ubytování v domově mládeže s nejvyšším povoleným počtem 99 ubytovaných (celková kapacita je využívána na 55 %). Škola v minulých letech realizovala na domově mládeže rekonstrukci sociálního zařízení. Ostatní vybavenost a zařízení je zastaralé, nevytváří pro ubytované žáky standardní zázemí.

Od roku 2008 je realizována postupná výměna oken z důvodu snižování energetické náročnosti budov.

Školu navštěvuje 18 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP).

Výuka je zajištěna 28 pedagogickými pracovníky, z nichž 26 splňuje požadovanou odbornou kvalifikaci pro výuku na střední škole.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola realizuje vzdělávání v souladu se zápisem údajů do rejstříku škol a školských zařízení. V rámci inspekční činnosti bylo provedeno hodnocení realizovaných školních vzdělávacích programů (ŠVP). Tyto programy ředitelka školy neposkytla včas a tím v této oblasti nevytvořila náležité podmínky pro výkon inspekční činnosti.

Při srovnávací analýze ŠVP s rámcovými vzdělávacími programy byly zjištěny závažné i formální nedostatky.

ŠVP *Výpočetní systémy ve strojírenství* pro obor vzdělání Strojírenství je vypracován ve dvou provedeních. V aktuální verzi byly zjištěny nedostatky odstranitelného charakteru v částech: charakteristika ŠVP (např. zabezpečení výuky žáků se SVP, způsoby a kritéria hodnocení žáků, realizace dalších vzdělávacích a mimoškolních aktivit, charakteristika obsahu a formy maturitní zkoušky včetně volitelné zkoušky, realizace klíčových kompetencí), v učebním plánu není uvedena závaznost vyučovaných předmětů, z učebních osnov nejsou patrné všechny očekávané výstupy dané rámcovým vzdělávacím programem (RVP).

Disponibilní hodiny jsou v rámci uvedeného ŠVP využívány převážně k posílení odborných předmětů v návaznosti na profil absolventa.

Pro obor Informační technologie realizuje škola od letošního školního roku dvě zaměření. Pro komparační analýzu ŠVP pro tento obor byl elektronicky předán ŠVP s platností od 1. září 2010 s názvem *Elektronické počítačové systémy*. Škola však realizuje výuku podle ŠVP v oboru Informační technologie s názvem *Elektronické počítačové systémy* již od 1. září 2009. Dokument s tímto datem platnosti byl předložen až v průběhu inspekční činnosti. Další ŠVP, podle kterého je realizována výuka od 1. září 2010 v tomto oboru, s názvem *Informatika v administrativě*, byl dodatečně předložen také až v průběhu inspekce.

Srovnávací analýzou výše uvedených ŠVP byly zjištěny dílčí nedostatky v oblastech: profil absolventa, charakteristika ŠVP a zajištění výuky v daném ŠVP. Vážným rizikem se jeví skutečnost, že škola vzdělávala žáky současného 2. ročníku dle ŠVP oboru Informační technologie, platného od 1. září 2009. Na základě svých poznatků provedla úpravy s následným vydáním nového ŠVP, platného od 1. 9. 2010, ve kterém došlo k zásadní úpravě a změně učebního plánu odborných předmětů. Škola nyní vyučuje žáky 2. ročníku oboru Informační technologie podle inovovaného ŠVP s upraveným učebním plánem, a tím nejsou naplněny vybrané kapitoly z odborných předmětů (např. kapitola Paměti a Programovatelná hradlová pole v předmětu Číslicová technika). Dalším nedostatkem se jeví skutečnost, že škola v upraveném ŠVP ponechala v odborných předmětech identické tematické celky se stejnými výsledky vzdělávání i kompetencemi, avšak se sníženou hodinovou dotací.

O své vzdělávací nabídce a o přijímání žáků škola informuje na webových stránkách, dnech otevřených dveří a na burzách škol. Aktivní je spolupráce se základními školami v regionu. Kritéria pro přijímání žáků ke studiu (pro školní rok 2011/2012) jsou zveřejněna v souladu s právními předpisy. Žáci jsou přijímáni na základě výsledků ze základní školy a podmínky splnění zdravotní způsobilosti pro zvolený obor. V kritériích nejsou zohledněni žáci se SVP.

Informace a poradenskou pomoc žákům při studiu zajišťují dvě výchovné poradkyně. Funkci vykonávají od začátku tohoto školního roku a v dané problematice se dostatečně ještě neorientují. Evidují žáky se SVP a informují o nich třídní učitele, ale zatím nesystematicky pracují s nově zaregistrovanými žáky se SVP. V těchto případech nejsou vyučující informováni, jak s těmito žáky pracovat. Individuální přístup k žákům se SVP

ve sledované výuce nebyl uplatňován. Oblast kariérového poradenství je podchycena lépe, výchovné poradkyně poskytují informace o vzdělávací nabídce a přijímacím řízení na vysoké školy, vyšší odborné školy, nástavbové studium a pořádají pro žáky prezentace vysokých škol. V případech závažnějších problémů výchovné poradkyně spolupracují se zákonnými zástupci a pedagogicko-psychologickou poradnou.

Prevenici sociálně patologických jevů (SPJ) ve škole zajišťuje metodik prevence, který se snaží vzniklé problémy řešit ve spolupráci s výchovnými poradkyněmi, třídními učiteli a podle potřeby i se zákonnými zástupci žáků. Preventivní opatření vycházejí z obecně nastaveného *Minimálního preventivního programu*, který je zaměřen na oblast návykových látek a zdravého životního stylu. Hodnocení prevence za období školního roku probíhá na jednáních pedagogické rady. Preventivní činností se daří předcházet závažnějším případům SPJ, avšak problémy s absencí žáků a kouřením přetrvávají. Škola pořádá pro žáky 1. ročníků adaptační pobyt se zaměřením na seznámení a vzájemnou spolupráci žáků.

Od letošního školního roku na škole působí koordinátor environmentální výchovy (EVVO), který byl v době inspekce pouze jmenován, ale činnost nevykonával. Do jednotlivých učebních osnov ŠVP je *environmentální výchova* zařazena. Žáci jsou vedeni k využívání poznatků z přírodovědných předmětů v praxi.

Účinnost podpory vzdělávání žáků byla sledována a hodnocena především v oborech vzdělání, kde se vyučuje podle ŠVP.

Sledované hodiny všeobecně vzdělávacích předmětů se výrazně lišily. V některých hodinách byly využity různé metody i formy práce, byl podporován rozvoj čtenářské i matematické gramotnosti a žáci se aktivně zapojovali do výuky. V těchto hodinách měli žáci i dostatek prostoru k samostatnému projevu. Vzájemné hodnocení a motivační hodnocení v průběhu hodiny posilovalo rozvoj sociální gramotnosti žáků. Učitelé respektovali pracovní tempo žáků, byli jim nápomocni při řešení konkrétních situací. V části hospitovaných hodin bylo zapojení žáků do činností nepatrné. Převažovala nesystematická frontální výuka a řízený rozhovor s problémovými otázkami, méně byly využívány aktivizující metody. V řízeném rozhovoru však převažovala iniciativa pedagogů nad činností žáků. Výuka byla minimálně podpořena pomůckami. Pouze v některých hodinách byly ve výuce sledovány diferencované činnosti žáků.

V některých sledovaných hodinách odborných předmětů byla výuka převážně realizována frontálním způsobem s nízkou podporou pomůcek, didaktické nebo výpočetní techniky. Většina vyučujících předávala žákům informace formou výkladu a následného diktátu textu. Vedení výuky tímto stylem není v souladu se zaváděním inovativních prvků do výuky a nepodporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků. Terminologie používaná některými vyučujícími vykazovala často odborný nesoulad a žáci se v ní obtížně orientovali. Výuka vedená tímto způsobem byla neefektivní a velká část vzdělávání je přenášena na domácí přípravu žáků. Té však, podle sdělení vyučujících, žáci nevěnují patřičnou pozornost. Absence aktivizačních metod ve výuce vedla k malému zájmu žáků o průběh vzdělávání. V menším počtu hodin pracovali žáci na zadaném úkolu, při kterém využívali samostatně ICT. V těchto hodinách byly diferencovaně rozděleny úkoly. Znevýhodnění ve většině hodin byli zejména žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým nebyla věnována žádná pozornost.

Rizikem v oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v průběhu vyučování byla nevhodná organizace hodiny, kdy se skupiny žáků samostatně pohybovaly v dílenském prostoru bez dohledu vyučujícího.

Ve škole jsou stanovena pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která však nejsou v souladu s právními předpisy a představují pro školu závažné riziko, které je třeba do konce května 2011 odstranit. V malém rozsahu bylo využito motivační hodnocení žáků

v lavicích nebo klasifikace jejich individuálních výkonů. Rezervy jsou ve využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků, které bylo využíváno ojedinele.

Škola analyzuje výsledky vzdělávání žáků pravidelně na pedagogických radách. Podpora žáků s neúspěchem při vzdělávání není systematicky nastavena, žákům jsou poskytovány pouze individuální konzultace. Nejčastější příčinou odchodu žáků ze školy je přestup nebo ukončení studia z důvodu neprospěchu, a to i ve vyšších ročnících.

Na interní testování vědomostí žáků se škola zaměřuje pouze v prvních ročnících u cizích jazyků z důvodu rozřazení do skupin podle pokročilosti. Z realizovaného externího hodnocení vyplývá, že dosažené výsledky jsou v porovnání se školami podobného typu na hranici průměrných hodnot.

Škola se v loňském školním roce účastnila pilotního projektu v souvislosti s novou maturitní zkouškou, do současnosti neobdržela výsledky hodnocení žáků.

Žáci a jejich zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni elektronickou formou.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Oblast strategie a plánování školy vychází z koncepce rozvoje, kterou předkládala ředitelka školy v rámci konkurzního řízení v roce 2010. Jmenována byla od 1. května 2010 a splňuje předpoklady pro výkon funkce. Od roku 2008 byla zástupkyní ředitele a po dobu jeho nepřítomnosti z důvodu nemoci školu řídila. V letošním školním roce si doplňuje vzdělání v oblasti školského managementu. Vedení školy tvoří společně se svými dvěma zástupci, dále vedoucí školní jídelny, hospodářkou a vedoucím domova mládeže. V rámci řízení delegovala některé pravomoci na další pracovníky, a to koordinátory specializovaných činností. Na těchto pozicích došlo v tomto školním roce k výrazným změnám.

Koncepce rozvoje školy vychází z analýzy současného stavu a stanovuje vlastní cíle a prostředky k jejich dosažení. Úkoly jsou zaměřeny hlavně na vzdělávací, personální a organizační oblasti. Zásadním cílem školy je udržet stávající oborovou skladbu a posilovat postavení školy v regionu. V oblasti vybavenosti školy a realizace investičních akcí se škole daří naplňovat koncepční záměry. Stejně tak i v oblasti doplňkové činnosti je škola úspěšná a získané zvyšující se finanční prostředky jsou využívány na provozní náklady školy, opravy a údržbu. Jako jeden z prostředků k dosažení strategických cílů si škola stanovila i kontrolní činnost. Kontrolní mechanismy jsou v současné době nefunkční a koncepční záměr v této oblasti tudíž není realizován. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je ředitelkou podporováno a je vytvořen plán pro tuto oblast. V současné době je prioritou vzdělávání k nové maturitě. Ve škole pracují koordinátoři specializovaných činností, kteří však nemají odpovídající vzdělání.

Hlavní dokumenty ředitelka projednává s pedagogickou radou, která je jejím poradním orgánem.

Při uvádění počtu žáků do statistického zjišťování je nesoulad v údajích zjištěných z evidence žáků ve škole a údajích uvedených ve školním výkaznictví (integrování žáci se SVP). Zásadním nedostatkem v dokumentaci školy je nedostatečně zpracovaný školní řád, který neodpovídá požadavkům právních předpisů. Toto riziko je třeba odstranit do konce května 2011.

Organizace vzdělávání ve škole vykazuje zásadní nedostatky. Z předložené dokumentace (rozvrhy všech tříd, školní řád) jednoznačně nevyplývá zařazení polední přestávky v délce

nejméně 30 minut (při osmi po sobě následujících vyučovacích hodinách). V rozvrzích jednotlivých tříd není zařazena žádná přestávka v délce 15 až 20 minut, která se zpravidla zařazuje po druhé vyučovací hodině. Tato oblast je součástí souběžně probíhající státní kontroly.

Pro 3. a 4. ročník oboru Technické lyceum využila škola hodiny pro výběrové předměty tak, že zařadila Právní nauku a Základy společenských věd do povinných vyučovacích předmětů. Takové využití disponibilních hodin je poněkud neobvyklé, až nestandardní. Pro tyto výše jmenované předměty škola nepředložila osnovy schválené ředitelkou školy. Skladba předmětů i jejich hodinová dotace v rozvrzích hodin pro jednotlivé třídy koresponduje s učebními plány realizovaných oborů vzdělávání. Při organizaci výuky odborné praxe využívá škola spolupráce se sociálními partnery na základě smluvních vztahů.

Materiální podmínky umožňující realizaci vzdělávacího programu jsou na rozdílné úrovni. V posledních letech se škole podařilo vybudovat 3 moderně vybavené elektrolaboratoře, odbornou učebnu fyziky a chemie Z celkového počtu 136 PC stanic (všechny mají připojení k internetu), jich 91 využívají žáci, zejména ve 4 odborných učebnách výpočetní techniky. V rámci zvyšování odbornosti žáků došlo k modernizaci strojního vybavení šesti CNC stroji ve školních dílnách v souladu s cíli stanovenými v koncepci rozvoje školy. Ostatní strojní zařízení soustružny, frézovny a brusírny je zastaralé. Volně vytékající strojní olej představuje v prostorách dílen vážné bezpečnostní riziko pro žáky.

Při využívání materiálních podmínek se jako riziko jeví pohyb žáků ve sportovní hale bez dohledu vyučujících i přesto, že rozpis dohledů nad žáky ve škole je stanoven.

Škola ve sledovaném období let 2008 až 2010 využívala pro svoji činnost více zdrojů financování. Jednalo se o prostředky státního rozpočtu a příspěvky zřizovatele, dále o sponzorské dary a prostředky Sdružení rodičů. Další finanční prostředky získala škola i z projektů vypisovaných MŠMT a z projektů zřizovatele.

Z hospodářské činnosti po zdanění získávala škola 800 – 900 tis. Kč ročně a používala je na podporu investičních akcí (výměna oken a dveří).

Z důvodu využívání více zdrojů financování se výrazněji neprojevil pokles žáků a finanční situace byla po celé sledované období stabilizovaná. Ve všech oblastech a zejména pak v oblasti zlepšování materiální podpory výuky měla škola dostatek finančních prostředků k naplňování ŠVP.

Pro činnost školy a pro rozvoj sociálních kompetencí žáků je přínosná spolupráce s dvanácti smluvními firmami, ve kterých probíhá odborná praxe žáků. Pravidelná spolupráce s dalšími firmami je zaměřena na odborné semináře či exkurze a dále na získávání aktuálních informací na trhu práce s informačními technologiemi. S rodiči a zákonnými zástupci žáků škola komunikuje na standardní úrovni, o vzdělávací nabídce a výsledcích vzdělávání jim poskytuje informace na třídních schůzkách. Informování rodičů usnadňuje využívání elektronické formy komunikace. Školská rada je dalším partnerským orgánem školy při projednávání, navrhování a schvalování důležitých dokumentů školy. Velmi dobře je vedením školy hodnocena spolupráce se zřizovatelem. Partnerství přispívá k rozvoji podmínek pro vzdělávací činnost.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola realizuje vzdělávání v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. Obor Technické lyceum zařazený do vzdělávací nabídky není již dva roky realizován.

Při přijímání žáků ke vzdělávání dodržuje škola požadavky právních předpisů. Nedostatkem kritérií pro přijímání žáků ke vzdělávání je absence podmínek přijetí žáků se SVP. Žáci se SVP jsou evidováni, ale nebyla sledována jejich podpora ve výuce.

Při srovnávací analýze školních vzdělávacích programů s RVP byly zjištěny formální i závažné nedostatky, které je třeba ve lhůtě do konce školního roku 2010/2011 odstranit. Materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacího programu, ale mají kvalitativně odlišnou úroveň. Škola má kvalitní zázemí pro výuku tělesné výchovy a mimoškolní sportovní aktivity.

Rizikovou oblastí ve vedení školní dokumentace je školní řád, včetně chybně nastavených pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Nedostatkem organizace výuky je rozvrh hodin, který nerespektuje psychohygienické zásady, stejně tak i podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve škole vykazují závažná rizika odstranitelná ve stanovených lhůtách.

V průběhu sledované výuky byly uplatňovány různé výukové přístupy. Rezervy jsou zejména v zavádění nových metod do výuky, ve využívání didaktické techniky a v podpoře rozvoje klíčových kompetencí žáků. V oblasti hodnocení je příležitost k větší podpoře sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

1. Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Ilona Ptáčková	Ilona Ptáčková v. r.
Ing. Miloslava Brachová	Miloslava Brachová v. r.
Ing. Ivana Fischerová	Ivana Fischerová v. r.
Ing. Lenka Skotáková	Lenka Skotáková v. r.
Ing. Jiří Koc	Jiří Koc v. r.

V Brně dne 12. dubna 2011

Podpis ředitele stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 27. dubna 2011

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Romana Pernicová

Romana Pernicová v. r.

Připomínky ředitele školy

Datum	Text